

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1884. Andra Kammaren. N:o 15.

Lördagen den 1 Mars.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Justerades protokollen för Kammarens sammanträden den 22 och 23 nästlidne Februari.

§ 2.

Upplästes följande till Herr Talmannen ingångna telegram:

»Doktor Herslow, sjuk i luftrörskatarr, urständssatt närmaste dagarne företaga någon resa, intygar

Claus
Praktiserande läkare.»

§ 3.

Sedan Riksdagens båda Kamrar förehaft och godkänt de i Stats-Utskottets Memorial N:is 21, 22, 23 och 24 föreslagna voteringspropositioner rörande åtskilliga frågor, deri Kamrarne fattat stridiga beslut, samt vidare denna dag blifvit bestämd för omröstning öfver de olika besluten, så anställdes nu dessa omröstningar, enligt nedan intagna voteringspropositioner, i följande ordning, nemligen:

1:sta omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 21, punkt 1:o.)

Den, som vill, att Riksdagen, med bifall till Herrar P. Olssons och I. Lyttken's motioner, beviljar och ställer till Kongl. Maj:ts disposition ett anslag af 795,500 kronor, att under enahanda vilkor och bestämmelser, som af 1881 års Riksdag blifvit fastställda för

Andra Kammarens Prot. 1884. N:o 15.

Gemensamma omröstningar. understödjande af enskilda jernvägsanläggningar, af Kongl. Maj:ts anvisas såsom lån åt Skåne—Hallands jernvägsaktiebolag och utgå (Forts.) med en tredjedel under hvarterdera af åren 1884, 1885 och 1886, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har förslaget om beviljande af berörda anslag icke vunnit Riksdagens bifall.

Sedan voteringsmedlarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsmedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och upp- räkning, och utföll omröstningen med 131 Ja och 68 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 54 Ja och 73 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller	131 Ja och 68 Nej,
sammanräkningen visar	185 Ja och 141 Nej;

och hade beslut alltså i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

2:dra omröstningen:

(enligt Stats-Utskottet Memorial N:o 21, punkt 2:o.)

Den, som vill, att Riksdagen, med bifall till Herrar A. Bexells och A. M. Gudmundsons motioner, beviljar och ställer till Kongl. Maj:ts disposition ett anslag af 1,550,000 kronor, att under enahanda villkor och bestämmelser, som af 1881 års Riksdag blifvit fastställda för understödjande af enskilda jernvägsanläggningar, af Kongl. Maj:ts anvisas såsom lån åt mellersta Hallands jernvägsaktiebolag och utgå med en tredjedel under hvarterdera af åren 1884, 1885 och 1886, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har förslaget om beviljande af berörda anslag icke vunnit Riksdagens bifall.

*Gemensamma
omröstningar.*

(Forts.)

Sedan voteringsseglarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsseglarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu seglarnes öppnande och uppräkning, och utföll omröstningen med 109 Ja och 91 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anstald, hade utfallit med 55 Ja och 73 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

roster eller	109 Ja och 91 Nej,
saunmanräkningen visar	164 Ja och 164 Nej.

I följd af denna omröstningens utgång måste den förseglade sedeln öppnas; och som berörda sedel innehöll ett Ja, var alltså beslut af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

3:dje omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 22.)

Den, som vill, att för införande af elektrisk belysning i Kongl. slottet må för år 1885 å extra stat anvisas ett belopp af 55,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Kongl. Maj:ts framställning om anvisande af berörda anslag icke vunnit Riksdagens bifall.

Sedan voteringsseglarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsseglarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu seglarnes öppnande och uppräkning, och utföll omröstningen med 60 Ja och 139 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första

Gemensamma omröstningar. Kammaren samtidigt anstald, hade utfallit med 100 Ja och 26 Nej,
 hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens
 (Forts.) röster eller 60 Ja och 139 Nej,
 sammanräkningen visar 160 Ja och 165 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

4:de omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 23.)

Den, som vill, att Riksdagen för uppförande af ett nytt kronohäkte i Varberg må å extra stat för år 1885 anvisa 70,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Kongl. Maj:ts förslag om beviljande af anslag för uppförande af berörda kronohäkte ej vunnit Riksdagens bifall.

Sedan voteringsseklarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsseklarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu seklarnes öppnande och uppräkning, och utföll omröstningen med 49 Ja och 148 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anstald, hade utfallit med 87 Ja och 41 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens
 röster eller 49 Ja och 148 Nej,
 sammanräkningen visar 136 Ja och 189 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

5:te omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 24, punkt 1:o.)

Den, som vill, att, med bifall till hvad Kongl. Maj:t föreslagit, de ordinarie anslagen under tredje hufvudtiteln's afdelning för kabi-

nettskassan må med tillhoppa 16,450 kronor förhöjas, och således kabinettsskassans anslag till 464,250 kronor upptagas, röstar

*Gemensamma
omröstningar.
(Forts.)*

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen afslagit Kongl. Maj:ts framställning om förhöjning i de under kabinettsskassan uppförda anslag till ministerstaten samt till skrifmaterialier, expenser och extra utgifter; hvarjemte Riksdagen beslutit, att, med bifall i ofrigt till Kongl. Maj:ts förslag, kabinettsskassans anslag skall till oförändradt belopp 447,800 kronor upptagas.

Sedan voteringsseglarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsseglarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu seglarnes öppnande och uppräknning, och utföll omröstningen med 41 Ja och 157 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 71 Ja och 55 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller	41 Ja och 157 Nej,
sammanräkningen visar	112 Ja och 212 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

6:te omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 24, punkt 2:o.)

Den, som vill, att, med bifall till hvad Kongl. Maj:t föreslagit, de ordinarie anslagen under tredje hufvudtitelns afdelning för konsulskassan må med tillhoppa 8,000 kronor förhöjas, och således konsulskassans anslag till 168,000 kronor upptagas, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

*Gemensamma
omröstningar.*
(Forts.)

Vinner Nej, har Riksdagen, med afslag å så väl Kongl. Maj:ts som Stats-Utskottets framställning om förhöjning med tillhoppa 8,000 kronor i anlagen till konsulskassan, beslutit, att konsulskassans anslag skall i riksstaten upptagas med oförändradt belopp, 160,000 kronor.

Sedan voteringsseglarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsseglarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräkning, och utföll omröstningen med 39 Ja och 153 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kam-
maren samtidigt anställd, hade utfallit med 82 Ja och 44 Nej,
havadan, då dertill läggas Andra Kammarens
röster eller 39 Ja och 153 Nej,
sammanräkningen visar 121 Ja och 197 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

§ 4.

Föredrogos och bordlades för andra gången Lag-Utskottets Utlåtanden N:is 24, 25, 26 och 27.

§ 5.

Härefter föredrog Första Kammarens protokollsutdrag N:o 76, innefattande delgifning af nämnda Kammarens beslut öfver dess Tillfälliga Utskotts Betänkande N:o 2, med anledning af Grefve Strömfelts motion, N:o 19, om aflåtande af skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utredning och förslag beträffande hvad som är att hänföra till fast eller lös egendom.

Herr Hedin erhöi ordet och yttrade: Jag anhåller, Herr Talman, att ärendet måtte ännu en gång få bordläggas. Det är nämligen af beskaffenhet att, för den händelse Kammaren har för afsigt att handla i konseqvens med sina föregående, Kammarer icke lär kunna med sådana antecedentia fatta något annat beslut i denna fråga, än omedelbart afslag. Men för att lemna Kammarens ledamöter tillfälle att närmare öfverväga saken, anhåller jag att ärendet måtte få hvila på bordet.

Ärendet blef härefter å nyo bordlagdt.

§ 6.

Efter föredragning af Första Kammarens protokollsutdrag N:o 77, innefattande delgifning af nämnda Kammarens beslut öfver dess andra Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 1 (i samlingen N:o 3), i anledning af väckt motion rörande de s. k. pastoralprofven, beslöt Andra Kammaren hänvisa detta ärende till behandling af sitt Tillfälliga Utskott N:o 1.

§ 7.

Föredrogos men begärdes å nyo på bordet Andra Kammarens Första Tillfälliga Utskotts Betänkanden N:is 4 och 5 (i samlingen N:is 8 och 9).

§ 8.

Till afgörande företogs Lag-Utskottets Utlåtande N:o 21, i anledning af väckt motion om upphäfvande af stadgandena i § 7 af förordningen den 21 December 1857 om egors fredande emot skada af annans hemdjur samt om stängselskyldighet.

Ang. upphäfvande af § 7 i Kongl. förordn. om egors fredande emot skada af annans hemdjur samt om stängselskyldighet.

Utskottet hade af anförda skäl hemställt, att ifrågavarande, inom Andra Kammaren af Herr *A. P. Danielson* afgifna motion, N:o 12, icke måtte vinna Riksdagens bifall.

Efter det denna Utskottets hemställan blifvit uppläst, anförde:

Herr Danielson: Herr Talman! Mine Herrar! Fastän Lag-Utskottet här afstyrkt min motion, så kommer jag dock icke att yrka afslag å Utskottets hemställan. Jag har nemligen all anledning att hembära Lag-Utskottet min tacksamhet för den utredning af frågan Utskottet i sitt betänkande lemnat. Kan det ifrågavarande lagbudet tolkas så, som Utskottets uppfattning är, så är jag fullt belåten med den utgång frågan fått. På samma gång jag förklarar detta, vill jag dock till protokollet anföra, att, i händelse det skulle visa sig, att Utskottets uppfattning om den rätta tolkningen af lagen i fråga icke delas af vederbörande domstolar, någon motionär då ville åter bringa frågan på tal, så att rättvisa i det af mig angifna syfte måtte vinnas. Men, som sagdt, om Utskottets tolkning är riktig, så är jag belåten med utgången af frågans behandling.

Herr Thomasson: Efter som den föregående talaren icke framställt något yrkande, skall jag inskränka mig till att meddela den upplysning, att domhufvanden på Öland, som inom Utskottet deltagit i denna frågas behandling, der förklarade sig dela den uppfattning om rätta tolkningen af 5 och 7 §§ uti ifrågavarande 1857 års

Ang. upphäfvande af § 7 i Kongl. förordn. om egors fredande emot skada af annans hemdjur samt om stängselskyldighet.

förordning, som Utskottet här uttalat, och att han, i händelse dessa lagbestämmelser blefve föremål för domstols pröfning, komme att meddela sitt domslut i enlighet med Utskottets mening. Det finnes sålunda ingen anledning antaga, att motionären skall behöfva anlita lagstiftningens mellankomst för att värna den enskildes rätt gent emot kronan.

(Forts.)

Herr Helander: Lag-Utskottet har denna gång kommit, efter min uppfattning, till fullkomligt riktig tolkning af de paragrafer i stängselförordningen, om hvilka vid sistlidne riksdag diskuterades. Min afsigt är således ingalunda att söka åstadkomma annat resultat än det Utskottet tillstyrkt, i synnerhet som jag förra gången uttalat mig i samma riktning, som Utskottet nu gjort. Hade Utskottet lika fullständigt visat att min då uttalade uppfattning varit oriktig, som nu att hon är riktig, så skulle jag visserligen icke underlåtit att, sedan motionen nu blifvit utsträckt till borttagande af *hela* 7 §, densamma till bifall förorda. Nu kan emellertid, af skäl som jag nämnt, detta icke komma i fråga. Fastän således, såsom jag antager, hufvudfrågan nu torde åtminstone för flertalet i Kammaren vara klar, finnes dock en omständighet, som ännu för mig är oförklarlig — och det är egentligen derföre som jag begärt ordet — nemligen huru det Kongl. bref af den 1 April 1881, som motionären omformält, och jemlikt hvilket, oaktadt hägnad icke finnes emellan Böda kronopark och enskildes angränsande utmarker, det läser blifvit förklaradt, att de enskildes betesrätt på kronoparken för framtiden skulle upphöra, någonsin kunnat se dagen, då ju uppenbart är, att, om denna *rätt* är lagligen befast, densamma icke kan borttagas utan vederlag i kontant eller i jord, eller, om den blott grundar sig på i stängselförordningen medgifven gemensamhet i bete så länge rågång i utmark grannar emellan ej är hägnad, icke kan upphöra, med mindre än kronans vederbörande begagna sitt stängselvitsord. Då begagnande af stängselvitsord medför den påföljden, att kronan nödgas hägna halfva rågången, vore det visserligen, under andra förhållanden, ej otänkbart att man, för att söka undvika detta, i andra ord omklädt den verkliga meningen, och i stället förklarar att betesrätten skulle upphöra, allt i förlitande på att de angränsande derigenom skulle nödgas ensamme stänga hela rågången; men platsen, från hvilken detta bref utgått, förbjuder naturligtvis all tanke på att man velat begagna en sådan omväg för målets vinnande. Det återstår derföre ej annat antagande, än att samma bref af misstag eller missförstånd tillkommit — något som är ganska beklagligt, då derigenom enskilde, lindrigast sagdt, torde hafva rätt stora obehag och Riksdagen två gånger måst sysselsätta sig med frågan för att åstadkomma rättelse. Jag hoppas emellertid att detta Kongl. bref nu må varda, såsom det heter, till handlingarne lagdt.

Motionären har nyss hållit sitt så kallade liktal — ofta vanligt då man fått sin motion afstyrkt — men han har gjort det med

ganska godt mod, hvaruppå ej är att undra, då han befinner sig i den sällsamma ställning, att han, genom det afslag han nu säkerligen har att vänta på sin motion, i sjelfva verket vinner vida mer än han någonsin kunnat göra, om motionen bifallits.

Vidare yttrades ej. Utskottets hemställan bifölls.

§ 9.

Förekom till behandling Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 1 angående allmänna bevillningen.

*Ang. tillägg till
12 § Bevillningsförordningen.*

Punkten 1.

Herr *W. Farup* hade uti en inom Andra Kammaren väckt motion, N:o 63, föreslagit, att till § 12 af nu gällande bevillningsförordning måtte fogas ett moment af följande innehåll: »Innehafvare af genom köp förvärfvad rätt till afverkning af skog å annans mark; för inkomst deraf: der skogen är belägen.» Men hade Utskottet under förevarande punkt hemställt, att motionen icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Häremot hade reservation anmälts af Herrar *E. G. Boström*, *J. Johansson* i Bergsäng, *Lönegren*, *A. Svensson* i Lösen samt *J. P. Nilsson* i Kägglå.

I fråga om denna punkt anförde:

Herr Carl Johanson: Vid innevarande riksdags början var jag mycket betänkt på att väcka en motion i samma syfte som den nu föreliggande. Men vid samtal med Herr Farup förklarade han sig ämnat väcka denna motion, och jag lät då dervid bero. Jag hoppades emellertid, att Bevillnings-Utskottet skulle gå motionären till mötes i denna billiga och rättvisa sak, men till min förvåning finner jag nu att så icke skett.

Såsom hufvudsakligt motiv för sitt afstyrkande framhåller Bevillnings-Utskottet, »att den omständigheten, att nu gällande bevillningsförordning, hvilken trädte i kraft den 1 Januari innevarande år, ännu icke ens hunnit en enda gång vid taxeringen tillämpas, måste medföra obenägenhet att utan särdeles tvingande skäl redan nu företaga ändringar i denna förordning». Jag kan icke finna att nu gällande bevillningsförordning på något sätt blifvit förändrad i det syfte, som motionären här afsett genom det föreslagna tillägget, utan denna § 12 står fortfarande i sitt oeffterättlighetstillstånd qvar sådan som den i långliga tider gjort. Det är icke någon småsak som är i fråga, då ett skogsafverkningsbolag kommer till en skogrik kommun för att afverka hundratusentals, ja, milliontals trän. Då tillströmmar

Ang. tillägg till
12 § Bevill-
ningsförord-
ningen.
(Forts.)

arbetsfolk från himmelens alla fyra väder, icke blott svenskar, utan äfven norrmän och finnar. Denna arbetsskara kommer dock icke ensam, utan har ofta med sig i släptåg hustrur och barn. Arbetet erfordrar lång tid; det är icke nog med att träden skola fällas och framforslas till vattendragen, utan vattendrag skola upprensas och timret skall flottas. Derigenom få dessa arbetare stadigt arbete inom kommunen så länge, att de der hinna få hemortsrätt. Emellertid kan man på grund af nu ifrågavarande 12 § icke taxera de bolag, som sysselsätta dessa arbetare, för någon inkomst inom den kommun der de vistas. Man har dock kommit under fund med, att under arbetets fortgång familjefäder dött samt lemnat hustrur och barn efter sig, hvilka då falla fattigvården till last, utan att kommunen haft ett öre i inkomst af dem. Det är för öfrigt ett ganska farligt arbete så väl sjelfva afverkningen af skogen som flottningsarbetet; arbetarne blifva ofta lemlästade, och det är icke långt emellan som olyckshändelser bland dem inträffa, och följden blir äfven då den jag nyss nämnde.

Vidare tillägger Utskottet: »Utskottet vill ej förneka, att icke ett stadgande i den rigtning motionären föreslagit kunde vara af behovet påkalladt för vissa delar af landet, men då samma bevillningsförordning gäller för hela riket, måste man taga sig väl till vara att ej genom försök att lämpa lagstiftningen efter förhållandena i särskilda landsorter göra densamma mindre ändamålsenlig för landet i sin helhet».

Jag kan alls icke inse huru ett sådant tillägg, som motionären här föreslagit, skulle kunna rubba förhållandena inom de orter, der timmerdrifning ej verkställes, utan det föreslagna tillägget skulle endast beröra de orter, som hafva en sådan handtering, och dessa orter skulle icke lida genom en sådan förordning, utan de skulle säkerligen helsa den välkommen. Andra orter skulle blifva oberörda af densamma, och man skulle således hvarken göra dem ondt eller godt genom antagande af detta tillägg till förordningen. Jag kan icke heller finna, att man skulle göra den skattskyldige något för när genom ett sådant tillägg, då han alltid skall taxeras på något ställe för den vinst han har af sin rörelse. Icke heller kan det röra statens rätt, då den ju får sitt i alla fall.

Motionärens förslag afser sålunda endast en billig fördelning af taxeringen mellan de olika kommunerna och ingenting annat. Jag tycker denna sak är så rättvis, att jag vädjar till Kammararens patriotism att gifva rättvisa i detta fall. Visserligen kan det vara vågadt, men jag skall dock tillåta mig anhålla om bifall till Herr Farups motion.

Häruti instämde Herr *Jan Andersson* i Jönvik.

Herr Huss: Då skogsafverkningen spelar en icke obetydlig rol inom de socknar, med hvilkas befolkning jag närmast står i beröring,

anser jag mig böra redogöra för min uppfattning af nu föreliggande Ang. tillägg till
12 § Bevillningsförordningen.
(Forts.)

Onekligen är det sant, att ett stadgande sådant som det af motionären föreslagna tillägg till 12 § af nu gällande bevillningsförordning, enligt hvilket »innehafvare af genom köp förvärfvad rätt till afverkning af skog å annans mark skulle beskattas »för inkomst deraf der skogen är belägen», i någon mån öfverensstämmer med de fordringar man ställer på billighet i fråga om rätta orten för taxering af inkomst för skogsafverkning. Det är äfven sant, såsom motionären i sin motion antydt, att trävaruindustrien ofta nog bidrager till ökade omkostnader för fattigvården i de socknar, der denna industri med någon större utsträckning bedrifves. Det kan vidare icke heller förnekas, att bevillningsförordningen, sådan densamma för närvarande lyder, icke uppställer något hinder för utlänningar att här i riket bedrifva en ganska omfattande skogsafverkning utan att på samma gång underkastas skyldigheten att derför erlægga någon bevilling. Allt detta oaktadt, och änskönt jag vet, att ett bifall till föreliggande motion skulle med någon tillfredsställelse helsas af åtskilliga kommuner, med hvilkas befolkning jag ofta står i beröring, så kan jag dock icke med mitt bifall understödja motionärens förslag. Detta gör jag af följande skäl: Jag föranledes dertill först och främst emedan den grundsats, på hvilken motionären byggt sitt förslag, inrymmer en betänklig orättvisa. Han föreslår nemligen icke, såsom man haft rättighet antaga, att *all* afverkning af skog skall, i den mån den är vinstgivande, utgöra föremål för beskattning. Han föreslår endast att afverkning af skog, till hvilken rättighet förvärfvats genom *köp*, skall beskattas. Jag tillåter mig härvid erinra, att det finnes många andra laga fång, hvarigenom man kan förvärfva sig rättighet till skogsafverkning, såsom t. ex. genom arf, skifte, gåfva, testamente, byte o. s. v. Hvad motionären genom den nu föreliggande motionen åsyftat är åtminstone icke egnadt att åstadkomma någon rättvis och jema fördelning af beskattningen af skogsafverkning. Det är, enligt Herr Farups motion, endast den tillfälliga omständigheten, att den person, som icke eger det hemman, å hvilket skogen är belägen, genom köp förvärfvat sig rättighet att afverka denna skog, som är bestämmande derför, huruvida denna skogsafverkning skall beskattas eller icke.

Vidare, och det andra skälet, hvarför jag icke kan bifalla motionen, är att skogshandteringen, som mer än flertalet andra näringar är beroende af konjunkturens växlingar, uppställer, i synnerhet då det gäller att beskatta inkomst af skogsafverkning, hvar till innehafvaren förvärfvat sig rättighet genom köp, nästan oöfvervinneliga svårigheter att komma sanningen nära, så att de mest anspråkslösa fordringar på rättvisa och billighet knappast kunna tillfredsställas.

Slutligen och för det tredje kan jag icke bifalla den föreliggande motionen af den orsak att, under den förutsättning, hvilken jag

Ang. tillägg till är berättigad antaga, att den hemmansegare, som afhändt sig sin
 12 § *Bevill-* skog, blifver för köpeskillingen beskattad för inkomst af det kapital,
ningsförord- han genom skogens försäljning vunnit, innehafvaren, som afverkar
ningen. denna skog, äfven komme att för denna afverkning beskattas, hva-
 (Porta.) dan jag icke kan finna annat, än att ett bifall till motionen vore
 att införa en dubbel beskattning.

Gerna ville jag samverka med motionären och alla med honom likatänkande för att vinna den billighet, som han med sin i ämnet väckta motion åsyftat, men det sätt, hvarpå han sökt genom denna motion vinna målet, kau jag icke med mitt bifall understödja, emedan jag anser det vara origtigt och motionärens förslag oantagligt.

Med anledning af hvad jag nu haft äran anföra och med stöd i öfrigt af de skäl, som finnas i Utskottets betänkande upptagna, anhåller jag om bifall till Utskottets förslag.

Herr Assarsson: Jag ber att få tillkännagifva, att jag är af samma tanke som reservanterne till Utskottets betänkande i denna punkt. Jag anser nemligen att motionären alldeles icke framkommit med något origtigt eller olämpligt förslag, utan tvärtom att motionen afser en ganska behöflig tydning af bevillningsförordningen, som torde få anses nödvändig, om staten skall kunna åtkomma den bevilling, den bör hafva.

Man har gjort den invändning, att härigenom skulle en dubbel beskattning uppkomma, i det att köpeskillingen för den försålda skogen också skulle blifva belagd med skatt. Det är emellertid icke troligt, att köpeskillingen i allmänhet blir behållning för säljaren, utan jag tror att på de flesta ställen kommer köpeskillingen att gå till gäldande af befintliga skulder, i hvilket fall ingenting återstår att beskatta. Jemväl i öfrigt tror jag att de invändningar, som emot motionen blifvit gjorda, icke äro befogade, ty förra året antog Första Kammaren ett stadgande i bevillningsförordningen af enahanda beskaffenhet som det nu ifrågasatta, hvilket Kongl. Maj:t för sin del visat sig gilla, ehuru detsamma då icke af Andra Kammaren antogs af vissa skäl. Jag kan, som sagdt, icke annat än tillstyrka bifall till motionärens förslag, men skulle Riksdagen vilja biträda detsamma, anser jag dock att det vore bäst, om frågan blefve till Utskottet återremitterad för en närmare formulering af förslaget.

Herr Hellgrén: Herr Talman! Mine Herrar! Jag har på de skäl, som i Utskottets betänkande finnas anförda, bidragit till det slut, hvartill Utskottet kommit, men det finnes för mig äfven andra skäl, hvarföre jag för min del icke kan förena mig med dem, som önska bifall till motionärens förslag.

Motionären säger, att »staten icke kan komma att lida någon förlust derigenom att bevilling påföres skogsrörelse i den kommun, der rörelsen drifves — tvärtom måste denna näring med mycket större noggrannhet kunna uppskattas å den ort, der den är känd,

än -- såsom det nu ofta sker — å annan ort, belägen intill 20 à 30 mil aflägsset derifrån, der man litet eller intet vet om hvad afkastning rörelsen verkligen kan gifva».

Jag är af alledes motsatt åsigt med motionären i detta fall. Möjligen kan man i den ort, der skogsafverkning bedrifves, hafva något så när kännedom om hvad hvarje träd kostar på roten, men man bör ock besinna, att dessa träd skola huggas, nedforslas till vattendrag och flottas till den ort, der de skola förädlas. Jag tror således att hvarken motionären, bevillningsberedningen eller taxeringsnämnden med bästa vilja i världen skall kunna säga hvad dessa träd eller denna rörelse verkligen gifver i afkastning, emedan det är med största svårighet förenadt att få verklig kännedom om hvad skogsafverkarne eller bolagen hafva i inkomst förr än deras vara är förädlad och såld.

Ytterligare anför motionären, att stora olägenheter och ökade skatter, icke minst för fattigvården, uppstå genom dessa skogsafverkningar. Äfven der är jag af en motsatt åsigt med den ärade motionären. Jag kan icke föreställa mig att i en kommun, der skogsafverkning eger rum, en person, som säljer skog och får mycket penningar, skall falla fattigvården till last. Icke heller kan jag inse, hvarföre de mindre jordbrukarne eller den lösa arbetarebefolkningen skola falla fattigvården till last derföre att de erhålla tillfälle till arbetsförtjenst. Åtminstone har jag icke en sådan erfarenhet. Att, som Herr Carl Johanson sade, der komma från alla fyra himmelens väder arbetare med hustrur och barn, det tror jag icke, åtminstone icke att de i någon större mängd komma till de orter, derifrån skogen afverkats och försålts; ty komma dessa arbetare med hustrur och barn och bosätta sig någonstädes, så lär det väl blifva till förädlingsorterna, och der skulle det kunna hända, att de i någon mån komme fattigvården till last.

Om man ser på motionärens syfte med sin motion och läser mellan raderna, så finner man emellertid, att det egentligen är utländingar, som frågan afser, utländingar, hvilka icke vistas i riket, utan derifrån taga varan i sitt oförädlade skick. Det är visserligen sant, att dessa kunna icke nås af någon beskattning. Derföre skulle det varit mig rätt kärt, om motionären kommit fram med en framställning i det syfte, att utländingar, som vistas utom riket och utom riket förädla härifrån utförda trävaror, må kunna träffas af beskattning.

Det skulle kunna vara mycket att yttra i denna sak, men jag skall dock icke upptaga Kammarens tid vidare. Jag tror att med skogslagstiftningen är förhållandet detsamma som med bränvinslagstiftningen, att huru man än lagstiftar, kan man dock icke göra alla till freds, hvarföre jag tager mig friheten yrka bifall till Utskotets förslag.

Herr Lönegren: Mot bifall till Herr Farups nu föreliggande

Ang. tillägg till
12 § Bevillningsförordningen.

(Forts.)

Ang. tillägg till motion har anförts såsom någonting mycket viktigt och i sak afgörande, att en ny bevillningsförordning så nyligen blifvit utfärdad, att den icke ännu hunnit tillämpas. Man har derföre icke ansett det lämpligt eller varit benägen att företaga ändringar i denna förordning, ehuru man å andra sidan varit ense om och erkänner, att skäl dertill förefinnas. Man har äfven antydtt att det stadgande, som Herr Farup vill hafva i förordningen intaget, skulle möta svårigheter vid tillämpningen af detsamma. Dessa invändningar kan jag för min del icke godkänna.

12 § Bevillningsförordningen.
(Forts.)

Den första fråga man bör göra sig är: »Har Herr Farup haft skäl till sina anmärkningar? Är bevillningsförordningen i behof af en ändring i det syfte han yrkat?» Svarar man »ja» på denna fråga, hvilket jag antager att man måste göra, så synes det mig vara obestriddigt och nödvändigt, att man ju förr dess hellre vidtager förändring i denna förordning, utan afseende på den tid, som förflutit sedan den blef promulgerad. Bäst hade det otvifvelaktigt varit, om förändringen kunnat genomföras, innan tillämpningen af förordningen ifrågakommit.

De skäl och grunder, hvilka motionären anført för sitt ändringsförslag, äro för Kammarens ledamöter väl bekanta, och jag behöfver derföre icke upprepa dem. För min del har jag funnit dem fullgiltiga och berättigande till den förändring motionären föreslår. Det nya stadgande, som Herr Farup önskar inrymdt i bevillningsförordningen, är också öfverensstämmande med åtskilliga andra bestämmelser, som under senare åren deri blifvit intagna, och hvilka på sin tid mött stort motstånd inom Riksdagen, såsom varande svåra eller rent af omöjliga att tillämpa. Erfarenheten har dock visat, att, sedan de blifvit upphöjda till lag, man kunnat komma till rätta med deras tillämpning. Jag tror att förhållandet skall blifva detsamma äfven med detta stadgande, om det blir intaget i bevillningsförordningen. Jag anser nemligen odiskutabelt, att det ovillkorligen måste vara lättare att tillämpa bevillningsförordningen — här vid lag att beskatta en skogsafverkningsrörelse — om förrättningen verkställes å den ort, der afverkningsgen bedrifves, än om taxeringen skall företagas på en långt aflägsen ort, der den, som bedrifver denna rörelse, möjligen är boende. Äfven synes det mig rättvist och billigt, att man ej förglömmar kommunalskatten och vid bevillningsförordningens affattande tager vederbörlig hänsyn till det sammanhang, som eger rum mellan bevillningsförordningen och kommunalskattens debiterande och uttagande. Hvad som jemväl talar för antagande af Herr Farups motion är den omständighet, att hvad deri yrkas är i öfverensstämmelse med det förslag till bevillningsförordning, som vid förra årets riksdag blef af Kongl. Maj:t framlagd och då vann Bevillnings-Utskottets tillstyrkan; man kan således icke nu säga, att förslaget är nytt, då det redan förlidet år blifvit pröfvadt af sakkunniga personer och befunnits antagligt.

Herr Farup påpekar jemväl ett annat förhållande, som enligt min tanke förtjenar uppmärksamhet. Han har nemligen visat, att med stöd af den nya bevillningsförordningen kan en utländing i vårt land bedrifva en stor skogsafverkning utan att derför erlägga ett öres skatt till stat eller kommun. Detta är, så vidt jag förstår, ett missförhållande som bör undanrödjas, och borde ensamt för sig vara tillräckligt skäl till ändring af vår nu gällande bevillningsförordning i denna del. Med anledning af det nu anförda yrkar jag afslag å Utskottets hemställan och bifall till motionen.

Ang. tillägg till
12 § Bevillningsförordningen.
(Forts.)

Med Herr Lönegren instämde Herr *S. M. Olsson*.

Herr Ol. Jonsson: Det förslag, som nu åter föreligger, är icke något nytt, utan en yttring af striden mellan de olika kommunerna att få beskatta så många inkomster som möjligt, och denna strid är enligt min tanke lika gammal som bevillningsförordningen. Gifvet är också, att så långt en taxering kan fördelas på olika orter utan att förnärma den skattskyldiges rätt eller åstadkomma orättvisa i afseende å den tunga olika kommuner hafva med anledning af den rörelse, som skall beskattas, så är ett sådant sträfvande berättigadt, men icke längre. Jag tror att man vid behandling af bevillningsförordningens stadganden aldrig bör lemna ur sigte vissa grundprinciper, om man icke vill komma på afvägar med beskattningen. Den första af dessa grundprinciper är väl den, att man ställer så till, att icke den skattskyldige kan blifva öfverbeskattad, utan att det gifves honom möjlighet att få detta afhjelpat. Den andra principen är den, att den kommun, som har största obehaget af den rörelse, som skall beskattas, bör få verkställa taxeringen inom sin ort; och jag kan säga, att först i tredje rummet sätter jag den principen, att inkomsterna skola fördelas på de olika kommunerna, för så vidt icke derigenom de första båda principerna blifva förnärmade. Nu har Herr Farup, såsom mig synes, haft sitt starkaste skäl för sitt förslag i den omständighet, att, enligt hans åsigt, en timmerrörelse skulle kunna bedrifvas inom riket af en utländing, som, om han har förädlingsverket utom rikets gränser, skulle undgå beskattning för den förtjenst han har på skogsafverkningen. Jag var inom Utskottet af olika åsigt rörande tydningen härutinnan af nu gällande bevillningsförordning, men enär motiveringen var uppställd redan på förhand, så lyckades det mig icke att få någon ändring deri, och detta väl synnerligast af det skäl, att den, som har en annan åsigt, är i tillfälle att försvara densamma inom Kammaren.

Om man granskar bevillningsförordningens stadganden, så måste man medgifva, att den paragraf, som handlar om att inkomst skall beskattas, och den, som räknar upp *hvilka* inkomster skola beskattas, äro af större vikt än den paragraf, som rör fördelningen af dessa inkomster. Nu säges i 8 §, sedan först åtskilliga inkomstsätt, som böra beskattas, blifvit uppräknade, slutligen i mom. d), att till inkomst af

Ang. tillägg till
12 § Bevillningsförordningen.

(Forts.)

arbete äfven skall räknas »all annan i denna paragraf ej särskildt omnämnd inkomst, som icke är genom fastighetsbevillning beskattad». Om således ett sådant fall inträffar, att utländing bedrifver skogsafverkning inom riket, men har förädlingsverket utom rikets gränser, så skall väl ett dylikt fall kunna hänföras under detta moment. Går man vidare till 9 §, så heter det i mom. e), att skyldighet att utgöra inkomstbevillning åligger »utländing, som är i riket bosatt eller här uppehållit sig såsom resande, vare sig fortfarande under ett år eller under större delen af tre på hvarandra följande år, eller som här idkar näring eller härifrån uppbär lön eller pension: för den inkomst, som af honom här förvärfvas eller härifrån åtnjutes». Af detta stadgande framgår ovilkorligen, att om utländing bedrifver rörelse inom riket, så skall han här beskattas för den inkomst, som han derigenom bereder sig. Nu kunna möjligen olika tankar uppstå rörande fördelningen af inkomsten, d. v. s. angående beskattningsorten, emedan icke i något moment af nu ifrågakomma 12 § tydligt och klart uttryckes, att skogsafverkning skall beskattas under dylika förhållanden; men paragrafen — det vågar jag trotsa hvem som helst att jäfva — säger heller icke, att denna rörelse icke bör och icke får beskattas. Tvärtom kan man af momenten e) och d) tydligt och klart finna, att taxeringsmyndigheterna verkligen böra såsom föremål för inkomstbevillning upptaga de fall, som nu äro i fråga, och ingen myndighet, som derefter komme att pröfva beslutet derom, skall, enligt mitt förmenande, kunna upphäfva ett sådant beslut.

Dermed torde omförmälda skäl, som utgör hufvudsakliga stödet för Herr Farups motion, hafva bortfallit, och återstår sålunda endast det andra skälet. Men om man gifver sig in på det kapitel, att hvarje uppkommen förtjenst skall taxeras i den kommun, der rörelse bedrifves, kommer man lätt i kollision med den grundprincip, hvarifrån man vid redigering af bevillningsstadganden aldrig bör bortse, ty det kommer då lätt att inträffa, att personer absolut måste öfverbeskattas. Låtom oss till exempel tänka oss en person, som gör affärer med skogsprodukter och som köpt in afverkningsrätt till skog inom 6 à 8 kommuner. Affären går så, att han i tre kommuner förtjenar på densamma, och denna förtjenst beskattas inom dessa kommuner, men i tre andra kommuner förlorar han på affären antingen lika mycket eller mer än han förtjenat i de öfriga; — huru vill man undgå, att en sådan person blir öfverbeskattad? Det finnes intet medel att vinna afdrag för förluster, som man lider på annat ställe inom annan kommun, utan derom blir fråga vid taxering i den kommunen, der rörelsen bedrifves.

Det kan ändock möjligen gå för sig med en sådan affärsverksamhet, som utmynnar i råvarans förädling, ty då gifves det tillfälle att i sista hand göra afdrag med anledning af den öfverbeskattning, man kan hafva varit utsatt för på annat håll. Den person deremot, som endast inköper skogar för att låta afverka dem och sälja timret, skulle vara alldeles urständadt att få detta missförhållande rättadt.

Tager man vidare hänsyn dertill, huruvida den kommun, inom hvilken skogsafverkning bedrifves, i allmänhet skulle vara mera berättigad att få beskatta afverkningen än den kommun, der förädlingsverket är beläget, så uppstår oafvisligen den tanke, att, enär den personal, som användes vid afverkningen, i regel vistas i trakten endast en kort tid och åtminstone i Helsingland nästan aldrig medtager hustrur och barn, såsom det enligt förste talarens påstående synes ske i Dalarne, men att, då den personal, som har sin sysselsättning vid sågverket, har hustrur och barn med sig, är fast bosatt der och är i åtnjutande af skol- och fattigvård med mera, om man skulle välja mellan de nämnda alternativen, rättvisan torde fordra, att beskattningen verkställes, der arbetspersonalen är fast bosatt och icke der den tillfälligtvis uppehåller sig.

*Ang. tillägg till
12 § Bevillningsförordningen.
(Forts.)*

Det tyckes väl sålunda vara gifvet, att, om man hänvisades till att välja mellan merberörda två alternativ, det ligger rättvisan närmare att behålla den form och lydelse paragrafen för närvarande har än att ändra den i det syfte motionären föreslagit.

Den talare, som före mig hade ordet, nämnde att ifrågakvarande tillägg till 12 § icke vore någon alldeles ny fråga, utan att Riksdagen förlidet är, på grund af Kongl. Maj:ts då aflåtna proposition, redan behandlat ett alldeles likartadt förslag. Detta torde dock vara ett misstag, ty Kongl. Maj:ts proposition innebar en systemförändring i stort, deri bestämdes, att både fastighetsegare, som egde ståndskog, och andre, som genom köp eller på annat sätt förvärfvat sig afverkningsrätt till densamma, skulle beskattas för inkomsten deraf, hvarigenom man då undvek oeffter rättighetstillståndet i afseende å det värde, hvarmed växande skog skulle ingå i fastighetens värde. Nu deremot är det endast fråga om att taga vara på en viss grupp i dessa sammankopplade system, utan att enhet och reda dermed skulle vinnas. Jag tror också, att, om frågan än en gång skulle komma på samma ståndpunkt som i fjor med anledning af Kongl. Maj:ts proposition, skulle de skäl, som tala för att man gifver sig in på fördelningsprincipen, tala mycket starkare därför än då man, såsom nu åsyftas, sträfvar att taga ett enstaka steg i denna riktning. Jag föreställer mig att det då kanske också låte sig göra att se till, att någon bestämmelse blefve införd, som kunde förekomma en orättvis beskattning, åtminstone i det närmaste.

Jag vågar därför slutligen till Kammararen hemställa, om det må vara skäl att af hänsyn till de kommunala intressena gifva en så vigtig rättsgrundsats, som måste ligga till grund för all lagstiftning i sådana frågor, till spillo och stadga en sådan bestämmelse, deraf ovilkorligen i vissa fall öfverbeskattning måste blifva en följd och de skattskyldiges rätt förnärmas. Af sådan anledning anhåller jag om bifall till Utskottets i ärendet afgifna utlåtande.

Herr J. P. Nilsson: Såsom reservant mot Utskottets betänkande ber jag att i korthet få angifva min ståndpunkt i frågan. Utskottet

Ang. tillägg till
12 § Bevillningsförordningen.
(Forts.)

medgifver villigt att motionens syfte är riktigt, men säger sig icke kunna tillstyrka den samma, därför att den nya bevillningsförordningen ännu icke hunnit tillämpas. Men på samma gång Utskottet gör detta medgifvande, måste det erkänna, att en orättvisa är befintlig, och Utskottet borde därför hafva visat sig angeläget att ju förr dess hellre söka åstadkomma rättelse häri, hvilket det fallit mig in skulle kunnat ske just i år. Såsom Utskottets andra skäl mot motionen anföres svårigheten att tillämpa ett sådant stadgande, som det deri föreslagna. Jag undrar just hvilket stadgande om beskattning af inkomst af kapital och arbete icke har svårigheter vid tillämpningen att uppvisa! För öfrigt tror jag icke att dessa svårigheter äro större än att de möjligen kunna öfvervinnas, likasom i fråga om andra beskattningsföremål. Med ett ord, jag kan icke rubbas i min öfvertygelse om rättvisan och befogenheten af Herr Farups motion. Som emellertid motionären begärt ordet och således sjelf kommer att försvara sin framställning, inskränker jag mig till att yrka afslag å utlåtandet och bifall till motionen.

Herr Farup: Jag ber först att få hembära Bevillnings-Utskottet min tacksamhet för det sätt, hvarpå det behandlat min motion. Ty såsom af betänkandet framgår, har Utskottet i sjelfva verket genom motiveringen tillstyrkt den samma, fastän det slutar med att säga, att, då den nya bevillningsförordningen icke är ett år gammal, och alltså icke ännu kunnat tillämpas, man ännu måste afvakta någon tid, innan man gör någon förändring, tills man fått se huru den nya bevillningsförordningen verkar. Häri kan jag emellertid icke se annat än ett svepskäl, enär i här ifrågavarande afseende den nya förordningen icke åstadkommit någon förändring i den gamla, och vi känna huru den verkat och äfven kommer att verka, fastän under en ny form.

Likasom Bevillnings-Utskottet, gaf mig den förste talaren rätt i min motivering, men kom till det resultat, att mitt förslag var olämpligt. Han säger, att den grundsats, hvarifrån jag utgår, är oriktig, ty om den vore rättvis, borde den innehålla att *all* afverkning skall påföras bevillning. Han har dervid uppfångat något af den stora orättvisa, som föreslogs af sislidets års Bevillnings-Utskott, då det föreslog, att bevillning skulle påföras för hvarje träd, som skogsegaren afverkade till afsalu, hvarigenom jordegaren i sjelfva verket beskattades två gånger, först för jorden i sin helhet och sedan åter i samma ögonblick, han vågade taga någon särskild reventy af skogen å sitt hemman. Såsom jag i min motion påpekade, afsåg den Kongl. propositionen, som låg till grund för den i fjor antagna nya bevillningsförordningen, ett afhjelpande äfven af de af mig nu framhållna bristerna, då deri föreslogs, det bevillning skulle påföras för inkomst genom all afverkning af skog till försäljning, »der skogen är belägen», och således äfven sådana vinstgifvande skogsafverkningar, hvilka bedrifvas såsom särskild rörelse; men detta

förslag vann icke framgång. Och likväl bestrides det ju af ingen, att det är två skilda saker, antingen jordegaren, bonden, afverkar skogen å den mark, som tillhör honom, eller om afverkningen å hans hemman bedrifves af en annan person, hvarigenom i sjelfva verket en helt och hållet ny rörelse öppnas. Här är icke fråga om ändring i grunderna för bevillningen, utan endast om en lämplig tydning af gällande bevillningsstadga. Denna tydning har, som vi veta, undergått många pröfningar, innan man kunde komma till full klarhet härutinnan. Hvad är det väl för skillnad i fråga om bevillning mellan den rörelse, som bedrifves genom skogsafverkning å annans mark, och den rörelse, som idkas genom handelsbodar på landsbygden? Om t. ex. en handlande i Stockholm eller någon annan stad på flera platser å landsbygden etablerar handelsbodar, hvad kan då hindra att på alla de platser, der denne handlande drifver sin rörelse, påföra honom bevillning för den inkomst han deraf har! Det är just det jag åsyftar, eller att skogsafverkning å annans mark och rörelse genom flera på olika orter belägna handelsbodar skola komma under samma kategori. Men man har lyckats vända tydningen så, att dylik skogsafverkning skall påföras i sammanhang med sågverksrörelsen, hvarmed den dock i sjelfva verket icke har annat att göra än så till vida, att det är samma person som utöfvar så väl den ena som den andra verksamheten.

Ang. tillägg till
12 § Bevillningsförordningen.
(Forts.)

Den förste talaren fäste sig vid uttrycken i den ändring, jag önskar. Han menade, att derigenom all sådan afverkningsrätt till skog, som åstadkommits genom arf, gåfva eller på annat sätt, fritoges från bevillning. Besynnerligt nog har hvarken Kongl. Maj:t eller Bevillnings-Utskottet i fjor, derifrån ordalydelsen i mitt förslag tagits, haft några farhågor i detta afseende, och det är fintligt nog af den ärade talaren att hitta på en möjlighet för att förstöra hela saken. Hittills har ingen tänkt på, att den omständigheten att något, som *möjligtvis* kan inträffa, skulle kunna framkalla rubbning i sjelfva tydningen af hvar bevillning i ty fall borde påföras. Jag medgifver att en sådan föreställning kan hafva skäl för sig, men jag känner icke något fall, då det visat sig att den motsvarats af verkligheten.

Vidare yttrade den förste talaren, att inkomsterna vore beroende af konjunkturerna. Men är icke detta alltid fallet? Vill man framdraga dylika skäl för afslag, måste man tro, att några giltiga skäl icke förefinnas, ty halten af dem är klar för en hvar. En handlande skulle i så fall icke kunna påföras bevillning för inkomst af rörelse, enär ingen visste om rörelsen komme att medföra vinst eller förlust.

Att, såsom den förste talaren äfven anmärkte, en dubbel beskattning kan ifrågakomma, är för mig alldeles ofattligt. Ty klart är att, om bevillning påföres för rörelse i den ort, der den utöfvas, så kan naturligtvis bevillning icke påföras för samma rörelse å andra trakter. Men saken är den, att man låtit påskina, att bevillning

Ang. tillägg till
12 § Bevillningsförordningen.
(Forts.)

verkligen påføres skogsafverkning i den ort, der afverkningen bedrivnes, derigenom att bevillning skulle vara påford sågverken. Så borde ske, och sker någon gång, men till den grad ofullständigt, att bevillningen blir i förhållande till afkastningen försvinnande liten. Frågans lösning beror ytterst på tydningen af ifrågavarande bestämmelse. Derom att för inkomst af rörelsen bevillning skall påföras i den ort, der rörelsen utöfvas, torde meningarna icke vara delade. Frågan gäller endast att kunna ordna förhållandena så, att denna grundsats icke skall kunna kringgås.

Den tredje talaren i ordningen, Herr Hellgrén, uppställde svårigheten i afseende å taxeringens verkställande. Jag får bekänna, att det icke lyckades mig att följa med den ärade talarens fria fantasier. Det är för mig obegripligt huru en taxering skall kunna ske bättre på en ort, som är belägen 20 å 30 mil ifrån den, der rörelsen drifves, än der denna verkligen drifves. För min del tror jag att i den trakt, der rörelsen utöfvas, och der man således kan vinna full kännedom om dess beskaffenhet, taxeringen kan bättre verkställas än å en ort, der man icke alls har reda på dess omfång.

Vidare yttrades, att genom skogsafverkningen ortens fattigvårdstunga icke skulle i någon betydligare mån ökas. Detta strider rakt emot erfarenheten å alla de trakter, der skogsafverkningar bedrivnas. Speciellt inom den ort, hvarom jag har särskild kännedom, har fattigvårdstungan, sedan afverkningar börjat der ske, stigit till mera än tio gånger så mycket som förr, och fattigvården har blifvit ortens svåraste onus. Till följd af skogsafverkningen dragas familjer till orten, och då de olyckliga konjunkturerna inträffa, afstannar skogsafverkningsrörelsen och familjerna utblottas. Dessutom kan arbetaren dö eller skadas under arbetet, och hans hustru och barn falla då oftast socknen till last. Oaktadt allt detta kan inom kommunen någon bevillning dock icke påföras de personer, som drifva rörelsen och för dess utöfvande dragit främlingarne in i socknen, och alltså icke heller något bidrag af dem utkrävas till fattigvården. Detta är verkliga förhållandet.

I afseende å den olägenhet, som jag i min motiou påpekat, att utländingar, som idkade skogsafverkningsrörelse i landet, skulle kunna undandraga sig hvarje beskattning derför, förmenade samme talare, att man kunde för dem stifta en särskild lag i detta fall. Jag tror dock, att ett sådant sätt att tillvägagå icke skulle vara lämpligt. Det skulle blifva en allt för minutiös lagstiftning. Icke heller tror jag att den af en senare talare, Herr Olof Jonsson i Hof. åberopade 9 § i bevillningsstadgan kan vara tillfyllest. Ty icke torde det ännu hafva lyckats att med tillämpning af denna paragraf påföra utländing bevillning för rörelse, som han här i landet bedrifvit genom så beskaffad skogsafverkning. Den ärade talaren har väl påstått det, men han har icke kunnat visa att så verkligen skett eller kan ske. För min del protesterar jag mot ett sådant påstående.

Då man här uttalat farhågor för en öfverbeskattning af den skattskyldige, så torde dessa farhågor mest framhållas från deras sida, som idka detta yrke, eller skogsafverkningen. Det är också klart, att när man till följd af en olycklig tolkning af lagen kunnat årtionden efter årtionden undandraga sig bevillning för rörelsen, så ropas att öfverbeskattning kunde komma att uppstå, då man vill göra bevillningsstadgan effektiv äfven i nu ifrågavarande hänseende. Hvad den ärade talaren, som i detta fall talade om öfverbeskattning, dermed egentligen menade, är för mig svårt att förstå. Han sade att en öfverbeskattning skulle uppkomma derföre att, om skogsafverkning utöfvades på 2 eller 3 olika ställen, rörelsen kunde drivas med vinst på den ena platsen, men må hända med förlust på den andra. Icke har man hört sådana skäl i likartade fall framställas förut. Förutsätt att en handelsman arbetar med förlust vid den ena, men med vinst vid den andra handelsboden, skall han icke ändock beskattas för boden der denna är belägen? Jag kan således icke finna detta vara annat än vilseledande skäl, icke skäl hemtade från de verkliga förhållandena.

Ang. tillägg till
12 § Bevillningsförordningen.
(Forts.)

Svårigheten att åstadkomma en rättvis beskattning här vid lag har framhållits från olika håll, men jag vill ännu en gång åberopa hvad jag i min motion visat, att nemligen just dessa svårigheter framkallat befrielse från bevillning. Det är naturligtvis denna befrielse man på vissa håll vill bibehålla, och derföre har frågan om en förändring rönt ett så ihärdigt motstånd. Man kan icke påföra någon bevillning alls, då man icke vet *hvar* den beskattningsbara rörelsen drivas. Derföre har man lyckats att hittills gifva en så olika tydning åt den nu gällande bevillningsstadgan. Meningen med min motion har emellertid varit den att gifva ett förtydligande åt hit hörande stadgan, och jag kan fagna mig åt att så väl Bevillnings-Utskottet som den förste talaren gifvit mig rätt i denna min sträfvan.

Orsaken, hvarföre man nu vill, att taxeringen skall påföras vid sågverken, är ju ganska klar. Ty skogsafverkaren och sågverksägaren tror sig derigenom slippa ifrån större delen af hvad han eljest rättvisligen skulle få betala. Den saken ligger således för öppen dag; men om den också skall så uppfattas af Kammaren, det vet jag icke, åtminstone tviflar jag derpå. Dertill kommer att kommunerna gå förlustiga alla bidrag till bärande af sina onera just ifrån det hållet som mest bidrager till bördornas ökande.

Att längre upptaga Kammarens tid tvekar jag, helst må hända flere talare ärna yttra sig. Hvad beträffar en återremiss till Utskottet, hvarom en tanke blifvit framkastad, så tror jag för min del att en sådan icke skall något uträtta, just derföre att sjelfva frågan i hufvudsak är fullt klar.

Innan jag slutar, får jag fästa uppmärksamheten derpå, att jag i mitt anförande gjort mig skyldig till ett misstag så till vida som jag vid flera tillfällen sagt »den förste talaren» i stället för den

Andre talaren. Det var nemligen denne som i sjelfva saken gaf mig rätt.

Jag tillåter mig, Herr Talman, anhålla om proposition på bifall till min motion.

Ang. tillägg till
12 § Bevillningsförordningen.
(Forts.)

Herr Markstedt: Herr Talman! Då jag först genomläste den ifrågavarande motionen, kom jag att tänka på huru det kunde vara möjligt att ett så beskaffadt förslag som detta kommit fram från förslagsställaren. Jag frågade då mig sjelf: kan det väl vara möjligt att motionären är samme Farup som för icke fullt nio månader före motionens afgifvande yttrade till denna Kammars protokoll alldeles motsatsen mot hvad han nu föreslagit? Jag rådfrågade katalogen och fann att det just var samme Farup, som representerar Herjedalens domsaga. För att återkalla i minnet för Kammaren hvad han yttrade här den 2 Maj 1883, tager jag mig friheten här uppläsa en del deraf: »Hvarföre man gör skilnad — yttrar Herr Farup — mellan skog och öfrigt jordbruk, det har jag icke kunnat fatta. Ty skog är icke något annat än en samlad gröda, och följaktligen bör den afkastning, som jag kan vinna af skogsmark, sättas i samma kategori som gröda i allmänhet. Af dessa skäl anser jag det heller icke vara fullt rätt att underkasta skogen annan beskattning än jorden i allmänhet. Ty man riskerar då att blifva utsatt för det största godtycke vid beskattningen, och att den mångskiftande uppfattning, som vi se vara rådande öfver allt, i högre grad än eljest skall framkalla olika taxeringar i olika orter.»

Jag frågar nu, om icke detta är alldeles i strid med dels hvad Herr Farup i sin motion yrkat och dels hvad han här nyss ordade om. Han fortfor emellertid i sitt anförande förra året, med anledning af utskottsbetänkandets innehåll, sålunda: »Men huru verkställandet deraf (att åsätta bevilling på afverkad skog) skall gå för sig, det begriper jag icke; det kommer otvifvelaktigt att blifva beroende mest på en godtycklig och, åtminstone på många orter, mot de verkliga förhållandena stridande uppfattning. Ty det kan i de flesta fall icke blifva annat än en omöjlighet att skaffa exakt utredning om huruvida och huru mycket en egendom verkligen minskats i värde genom skogsafverking.»

Nu har den som sålunda yttrade sig vid förra riksdagen på icke fullt nio månader — för resten en betecknande tidrymd — skiftat åsigt och låtit alla betänkligheter fara, och nu tyckes han också veta »huru verkställandet skall gå för sig». Då man nu emellertid finner, att motionären så hastigt slagit om i denna fråga till alla dess delar, är saken så till vida fullt klar, att jag vågar hoppas att icke denna Riksdag skall kunna bifalla hans framställning, hvarförutom jag högeligen betviflar att Kongl. Maj:t skall vilja fastställa en så uppenbart oriktig och orättvis taxeringsmetod. Här föreslår nemligen motionären ingenting och ingenting mindre än att till § 12 af nu gällande bevillningsförordning måtte fogas

ett moment af följande innehåll: »Innehafvare af genom köp förvärfvad rätt till afverkning af skog å annans mark; för inkomst deraf: der skogen är belägen.» Den skog man har på egen mark skall således icke taxeras till beskattning. Kan det vara någon rättvisa i ett sådant stadgande? Jag tager ett exempel: Motionären har ett hemman, på hvilket finnes betydligt med skog. Jag köper af honom en tiondedel af skogen och han behåller öfriga nio tiondelar. Jag afverkar på min tiondedel 1,000 timmer och skall jag för dem nu påföras bevillning. Han åter skickar från samma hemman till samma lastageplats eller flottled kanbända 10,000 timmerträd, afverkade på hans egen skog, men de skola enligt detta förslag icke till bevillning taxeras. Icke kan väl en sådan taxeringsgrund vara rättvis och billig? Jag vågar också hoppas att den tid skall vara aflägsen, då någon Riksdag eller Kongl. Maj:t skall fastställa en slik taxeringsgrund.

Jag har för öfrigt väsentligen förekommit af en annan talare, den ärade representanten från Vesternorrlands län, hvadan jag endast har att till slut vända mig mot den formella sidan af motionen. Motionären föreslår att ett nytt moment under § 12 måtte läggas till nu gällande bevillningsförordning. Nämnda § innehåller ingenting annat än bestämmelse derom *hvarst* ett taxeringsföremål skall taxeras. § 8 deremot innehåller stadgande om *hvilka* föremål skola till bevillnings utgörande taxeras. Påföljden af bifall till motionen blir en bestämmelse *hvarst*, men icke *att* skogsafverkningsrätt skall taxeras: se der konsekvensen af ett sådant beslut.

Herr Talman! Jag yrkar bifall till utskottsbetänkandet i denna punkt.

Herr Aug. Peterson: Jag är af alldeles motsatt åsigt mot den siste värde talaren, enär jag alldeles icke anser det vara någon obillig beskattning, om man kan taxera en skogspatron, som i Norrland på skogsafverkning kan förtjena millioner. Jag tycker det tvärtom skulle vara besynnerligt, om en sådan skulle vara fri från all skatt för den rörelse han drifver inom kommunen, och anser att motionären haft fullgiltiga skäl för sitt förslag. Det vore i sanning märkvärdigt, om man icke nu aktade derpå; och om det för närvarande förefinnes en brist i bevillningsförordningen, som gör det möjligt för en person, som afverkar skog, att undandraga sig bevillning därför inom den eller de kommuner der rörelsen drifves, så borde man väl söka få densamma afljelpt. Om jag jemför dessa sågverksbolag med andra bolag, som beskattas hvar på sin ort, och hvarom det stadgas i bevillningsstadgans § 12 mom. b, der det heter: »bevillning påföres bank-, jernvägs- och kanalbolag: der bolagets rörelse drifves, vare sig genom hufvud-, afdelnings- eller kommissionskontor eller vid större eller mindre stationer»; så finner jag, att man kommer åt att beskatta dessa bolag för sin rörelse, under det att sågverksbolagen till största delen gå fria. Jag ser icke nå-

Ang. tillägg till
12 § Bevillningsförordningen.
(Forts.)

Ang. tillägg till
12 § Bevillningsförordningen.
(Forts.)

got skäl hvarföre man icke också skulle beskatta skogsafverkningen, vare sig dess alster nu förädlas på platsen eller skickas annorstädes. Nu kan man häremot möjligen invända, att det skulle vara omöjligt att beskatta dessa skogsafverkare, derföre att det vore omöjligt att taga reda på den inkomst skogen lemnade, men det tror jag icke har någon fara, ty det lära nog de myndigheter, hvilka skola bestämma skattebeloppet, veta att åtminstone närmelsevis utforska. Har en sågverksfirma ingen inkomst af skogen, beskattas hon icke heller derför. Hufvudsaken är endast att man *kan* påföra äfven dylik rörelse bevillning der afverkningen sker.

Hvad man för öfrigt invändt emot Herr Farup sjelf lärer han icke underlåta att besvara, efter som jag nyss hörde honom begära ordet; för min del skall jag endast inskränka mig till att yrka bifall till Herr Farups motion.

Herr Farup: Jag har verkligen den lyckan att vara samme Farup, hvilken i fjor höll detta anförande, som en ärad talare nyss åberopat, och jag yttrade då icke endast hvad han anförde, utan ännu mycket mera dessutom. Om den ärade talaren behagat läsa upp litet mera af mitt anförande, skulle han hafva funnit att det ledt till raka motsatsen af hvad han deri velat se. Men det går så der, då man endast plockar ut några få rader till stöd för en åsigt, som man vill hafva fram. Man kommer då oftast till ett sådant resultat som han gjort. Det var alldeles samma sak jag förlidet år framhöll, som jag i dag upprepat och som af min motion i frågan vid denna riksdag också framgår, nemligen att det är orimligt att påföra jordegaren två gånger bevillning, först och främst för sjelfva jorden och sedermera för den afkastning han deraf kan hemta genom afverkande af den derpå växande skogen eller genom skördande af den frukt jorden bär. Det var detta jag förlidet år arbetade emot, och det är alldeles detsamma jag nu vidhåller.

Det är här icke fråga om att påföra någon ny skatt, såsom den ärade talaren, hvilken näst efter Herr Markstedt hade ordet, tycktes anse, men det oaktadt måtte det hafva varit en ömtålig punkt jag trampat på. Herr Markstedt står uppenbarligen ännu fast i sin förhoppning om att vara lagligen fritagen från erläggande af bevillning för den rörelse han driver, men detta är ett misstag, ty han har aldrig varit lagligen befriad derifrån, ehuru man genom en misstydnig af bevillningsförordningen förstått att för en stor del draga sig undan att beskattas för sin skogsafverkning. Det är deri det fel ligger, som jag med min motion velat undanrödja, ty att jag förlidet år icke velat att någon särskild skatt skulle påföras jordegaren, derföre att han skördar hvad på jorden växer, det tror jag icke står i ringaste sammanhang med min förevarande motion. Vi skola nemligen komma ihåg, att i fjor var det en Kongl. proposition, som aflemnats till riksdagen, icke endast om påförande af

en särskild skatt i form af bevillning för den inkomst man sjelf kunde draga af sin jord, hvilken hittills varit fri, utan också en särskild bevillning för skogsafverkning, och detta, såsom det då yttrades från statsrådsbänken, derföre att man ansåg sig sålunda lättare komma åt att inom kommunerna påföra bevillning å den rörelse, som uppe i landet drifves på många ställen af de s. k. sågverksbolagen. Det är det stora missförhållande som här uppstått, jag i någon mån sökt klargöra, och följaktligen är jag i full konsekvens med hvad jag förlidet år yttrade, och som jag nu i min motion tillåtit mig framhålla.

Ang. tillägg till
12 § Bevillningsförordningen.
(Forts.)

Detta framgår äfven af Herr Markstedts eget yttrande, då han jämförde 8 och 12 §§ bevillningsförordningen. 8 § stadgar hvilka rörelser som äro föremål för beskattning, och från dem äro icke skogsafverkare undantagna; men deras rörelse nämnes icke heller uttryckligen såsom föremål för beskattning. 12 § handlar om den ort der bevillning bör påföras, och det är derom jag har motionerat, icke om 8 §. Då emellertid äfven skogsafverkning väl lär få anses vara en loflig och laglig näring, bör det väl icke kunna vara tu tal om, att den ju icke, lika väl som andra näringar, både kan och bör beskattas. Men saken är den, att i följd af en misstyding af 12 § hafva åtskilliga skogsafverkare lyckats för en stor del undgå beskattning, och nästan alla blifvit beskattade på orätt ort, till stor skada för landskommunerna, och det är derföre som sjelfva frågans lösning ligger i ett förtydligande tillägg till denna 12 §. Det är på dessa skäl som jag väckt min motion, till hvilken jag, Herr Talman, fortfarande anhåller om bifall.

I detta yttrande instämde Herr G. Jansson i Krakerud.

Herr E. G. Boström: Fastän jag reserverat mig mot det slut, hvartill Utskottet i denna fråga kommit, har jag dock icke i Utskottet önskat, att Herr Farups motion skulle bifallas oförändrad. Denna motion är nemligen, såsom äfven af Herr Huss redan blifvit anmärkt, ofullständig, så till vida som den endast talar om, att sådan rätt till afverkning, som förvärfvas genom köp, bör beskattas der skogen är belägen. Rätt till afverkning kan ju på många andra sätt förvärfvas, såsom genom köp, byte, arf eller ock att vid jordens försäljning förbehålla sig denna rätt. Vidare är att märka, att det icke är nog med att man förklarar *hvar* en dylik afverkningsrätt bör beskattas, utan först och fränst erfordras ett bestämdt uttalande derom, att detta slag af rörelse utgör föremål för beskattning och sålunda äfven bör beskattas, hvarföre äfven de inom Utskottet, som önskade motionens framgång, föreslogo ett tillägg till § 8. Att bifalla motionen så som den nu är formulerad anser jag derföre icke låter sig göra. För att emellertid afhjelpa det missförhållande, som i detta afseende onekligen förefinnes, föreslogs inom Utskottet att orden »genom köp förvärfvad» skulle utgå, hvarigenom

Ang. tillägg till
12 § Bevill-
ningsförord-
ningen.
(Forts.)

all afverkning af skog från annans mark, rätten dertill må nu vara förvärfvad på hvilket sätt som helst, blefve beskattad, och får jag hos Herr Talmaunen anhålla om proposition på detta förslag, då jag af hvad som här i dag blifvit anfördt icke funnit anledning att frångå min uppfattning.

Särskildt med anledning af Herr Markstedts påstående, att det vore en obillighet, om egare af jord, som sålde rättigheten till afverkning å $\frac{1}{10}$ af egendomen, men sjelf afverkade öfriga $\frac{9}{10}$, skulle för denna sin afverkning undgå beskattning, då den som köpt afverkningsrätten till $\frac{1}{10}$ därför finge betala skatt, så får jag säga, att deri ligger, efter min åsigt, alldeles icke någon obillighet. Ty i taxeringsvärdet å jorden ingår äfven värdet af den derå växande skogen, och jordegaren har sålunda i bevillningen för jorden äfven skattat för skogen, och då vore ju en dubbel beskattning att ålägga honom att skatta jemväl för afverkningen. Deremot är det alldeles icke någon obillighet uti att den, som köpt afverkningsrätten å $\frac{1}{10}$ af egendomen, därför blir beskattad, ty uti jordvärdet på denna del, å hvilken afverkningsrätten till skogen blifvit fränsåld, ingår då ej vidare värdet af skogen.

Hvad beträffar det af en talare framställda yrkandet om återremiss, tillåter jag mig upplysa, att Första Kammaren redan bifallit Utskottets hemställan och att enda följden af en återremiss från Andra Kammaren sålunda blefve den, att Utskottet anmodade Kammaren att i ämnet fatta beslut.

Jag yrkar därför bifall till Herr Farups motion med den af mig nu föreslagna förändring; och om detta blir Riksdagens beslut, hoppas jag att Bevillnings-Utskottet skall vara i tillfälle att föreslå erforderlig ändring i § 8.

Herr Ol. Jonsson: Det slags hjälptrupper, som motionären tillåtit sig anlita för att här vinna framgång åt sin motion, att nemligen beskylla motståndarne för egennyttiga motiv, kunna måhända anses lämpliga att använda i aflägsna fjelltrakter emot vissa näringsidkare der; men det kan icke vara tillständigt att här i Kam-maren använda slika medel. Det synes emellertid som de på vissa håll skulle hafva gjort åsyftad verkan, ty kort efter motionären uppträdde en annan talare och påstod, att skogsafverkarne undgå att beskattas. Jag förstår icke, huru Herr Aug. Peterson kunde påstå något sådant; men det händer så understundom, att man lyckas göra stor effekt med braskande fraser. Herr Aug. Peterson bör emellertid väl komma ihåg, att här alldeles icke är fråga om att skogsafverkarne skulle undgå beskattning, utan endast om *hvar* de skola beskattas. För närvarande skattar sågverksegaren der han har sin såg, men nu vill motionären att de i stället skola skatta inom den kommun, der skogen är belägen.

Äfven i andra afseenden gjorde sig Herr Aug. Peterson skyldig till vilseledande uppgifter. Man bör hafva reda på förhållandena,

innan man på det sättet ger sig in i diskussionen och kommer fram med påståenden som icke äro hållbara.

Jag yrkar fortfarande bifall till Utskottets hemställan.

Herr Markstedt: Herr Talman! Det var med anledning af Herr Farups senare anförande som jag ansåg mig ännu en gång böra begära ordet i denna fråga. Han yttrade nemligen, att det skulle af diskussionen här i Kammaren hafva visat sig, att han genom framläggnadet af sin motion trampat på en böm få hos sina motståndare och att särskildt jag skulle »tycka det vara treffligt att gå fri». Han menade förmodligen att gå fri från beskattning, om det annars var någon mening alls i detta hans mindre grannliga utfall. Jag ber med anledning deraf få upplysa honom och Kammaren, att under de 12 à 13 år jag haft äran sitta i berednings-, taxerings- och några gånger pröfningskomitéer, har jag oftast haft heta strider att utkämpa, så snart det varit fråga om att påföra den som sålt sin skog bevillning för denna inkomst. I de lägre instanserna har domen alltid gått mig emot, men Kongl. Kammarrätten har alltid gifvit mig rätt och ansett detta vara en inkomst härrörande från jorden, för hvilken egaren redan förut erlagt bevillning.

Hvad beträffar insinuationen att jag skulle vilja undandraga mig beskattning, så vill det höras så som hade Herr Farup tagit miste om person, och ber jag härjemte få nämna, att jag har del i en affär, hvilken år 1879 skattade för omkring 45,000 kronors inkomst, ehuru den för samma år lemnade delegarne en förlust af 54,000 kronor. Sådana beskattningsförhållanden äro icke ovanliga för industriidkare, och tillåter jag mig derföre returnera insinuationen till den ärade utställaren.

Herr Hæggström: Jag hade icke tänkt yttra mig i denna fråga af det lätt förklarliga skälet att jag, såsom varande sågverks-egare, skulle kunna utsätta mig för beskyllningen att tala i egen sak, derest jag uppträdde emot min aktade vän motionärens förslag; men då jag ansett mig möjligen kunna draga ett strå till stacken, så har jag trott det vara min skyldighet att begära ordet, äfven om jag skulle blottställa mig för nämnda risk.

Jag tror att det är icke så mycket omsorgen om att genom beskattning å afverkningen få rättvisa skipad, utan fast mera afundsjuka kommunerna emellan samt missnöje öfver att den ena kommunen blir bättre lottad än den andra, som framkallat denna motion — Just deri ligger säkerligen närmaste orsaken till förslagets framträdande.

Herr August Peterson yttrade att det vore mycket lätt att få sjelfva afverkningen taxerad. Ja, må hända är detta en lätt sak — i Blekinge, men så är icke händelsen i Norrland, ty att der beskatta årets afverkning är helt enkelt omöjligt, emedan i flere vattendrag 3 till 4 år åtgå för att det timmer, som afverkas å ett

Ang. tillägg till
12 § Bevill-
ningsförord-
ningen.
(Forts.)

Ang. tillägg till
12 § Bevill-
ningsförord-
ningen.
(Forts.)

skogsskifte, skall hinna framflottas till bestämmelseorten. Då nu virket kommer till sågverket först flera år efter afverkningen, och då det naturligtvis är meningen att beskatta årets affär, så skulle man vara en riktig trollkarl för att till exempel 1884 kunna beräkna inkomsten af årets afverkning inom Lappnarkskommunerna, emedan denna inkomst först fyra år härefter eller omkring år 1888 blifver känd. Om icke Herr August Peterson, så torde möjligen flertalet i Kammaren hafva sig bekant att sågverksegarne i Norrland lida af ganska stora olägenheter vid virkets framforsling, oaktadt de flesta flottleder betydligt förbättrats genom de elfrensningar och flottrännor, som på senare åren ofta med stora kostnader kommit till stånd. På många, om ej de flesta ställen kan för virkets framforsling åtgå, som jag nyss nämnt, ganska lång tid, allra helst om virket skall afverkas ifrån kronans inom de aflägsna Lappmarkerna belägna skogsparker, hvarvid virket dessutom tager mycken skada genom den långa tidsutdräkten.

Efter dessa upplysningar torde Herr Aug. Peterson medgifva att motionärens förslag är opraktiskt, och att det icke är möjligt att *samma* år afverkningen göres inom en kommun kunna rättvist upptaxera vinsten å afverkningen, emedan, som jag nyss påvisat, denna vinst först flere år efteråt uppstår, då råvaran ändtligen perkommer till sågverket och der hinner förädlas till export, eller huru, Herr Peterson? Jo, han nickar, således medgifver han att jag har rätt.

Men hela orsaken till motionärens förslag är det missnöje som många kommuner, der stora afverkningar ske för sågverkens behof, erfara deraf, att sågverkens dryga bevillning och deraf uppkommande stora kommunalutskylder endast erläggas inom den kommun der sågverket är beläget, eller der rörelsen hufvudsakligast bedrifves, och att, som man säger, när det regnar för mycket välling på en, så har den andra ingen sked att uppfånga en del af välfågnaden.

Talet om att skogafverkning, eller rättare sagdt vinsten å denna afverkning, går fri från beskattning är helt enkelt ett nonsens.

Jag skall be att få vända om det af Herr Markstedt anförda exempel samt tillika bemöta Herr Boströms yttrande. Om en hemmanssegare behåller allenast en tiondedel, men försäljer afverkningsrätt till $\frac{9}{10}$ -delar af sitt hemmans skog, skulle alltså dessa fransålda delar af skogen vid afverkning särskildt beskattas enligt motionärens förslag. Hemmanet har i och med försäljningen minskats i värde till motsvarande belopp, men hemmanssegaren har i stället erhållit ett värdebelopp i penningar af till exempel 15,000 à 20,000 kronor, och antagas måste att taxerings- och pröfningskomitéerna nog lära taga reda på detta förhållande samt beskatta honom derefter. Då kan man fråga om det är rimligt att beskatta både hemmanet och rätten till afverkning, eller med andra ord att pålägga en dubbel beskattning. Mig synes att Bevillnings-Utskottet står på en bättre ståndpunkt än reservanterna, och anhåller jag derföre att få yrka bifall till Utskottets afstyrkande hemställan.

Herr Aug. Peterson: Då den siste talaren bemötte mig med det påståendet att jag icke hade reda på huru taxeringen af skogsafverkningen i Norrland tillginge, så kan jag gerna gifva honom rätt derutinnan, ty jag har verkligen icke reda derpå. Men om icke något missförhållande förefunnnes, och om ej känt vore att någon skogsafverkare gått fri från skatt, på sätt motionären omnämnt, så hade också troligen icke heller blifvit framlagd en motion i syfte att få en så beskaffad näring, som motionen afser, beskattad der den rättvisligen bör beskattas.

Ang. tillägg till
12 § Bevil-
ningsförord-
ningen.
(Forts.)

Beträffande deremot Herr Olof Jonssons yttrande att jag icke skulle hafva reda på saken i dess helhet, utan att jag gjorde mig den föreställningen, att *alla* skogsafverkningspatroner vore fria från beskattning för sin näring, så har jag endast yttrat, att det vore obilligt att en rörelse, på hvilken somliga förtjente millioner kronor, icke blefve beskattad, och att jag därför ansåg det vara välbetänkt, om en dylik beskattningsrätt infördes att kunna påföras af beskattningsmyndigheterna inom kommunerna der inkomsten erhålles. Hvad slutligen vidkommer Herr Hæggströms yttrande, att de särskilda kommunerna sins emellan stridde om hvilkendera vore berättigad till den största inkomsten af afverkningen, så medger jag gerna att han hade rätt. Men om beskattningen icke eger rum inom den kommun, der afverkningen sker, så bör åtminstone lagen vara så affattad, att beskattning bör, enligt motionärens förslag, för slik inkomst påföras inom den kommun, inom hvilken afverkning eger rum.

Detta sistnämnda har jag jemväl velat säga för att bemöta Herr Olof Jonsson. I öfrigt fortfar jag i mitt yrkande.

Herr Liss Ol. Larsson: Jag har med förvåning hört, att en hetsig diskussion uppstått i en så enkel fråga som den föreliggande. Det har nästan synt, som här gälde en strid mellan sågverksegare och icke sågverksegare, men frågan synes mig alls icke gälla något sådant och är i allt fall af så enkel art, att den ej bör bedrivas med någon hetsighet.

Man har sagt, att hela frågan hängde på afundsjuka mellan kommunerna, men för min del kan jag icke finna detta, så vidt man icke som afundsjuka vill beteckna, att en del kommuner, som se, att de lida orätt till andra kommuners obehöriga vinst, vilja hafva rättelse i ett sådant förhållande. Detta är just hvad som här förefaller mig vara händelsen, ty icke kan man påstå, att det är riktigt, såsom nu tillgår. Om t. ex. ett bolag eller en enskild person inköper afverkningsrätt till en skogstrakt i Januari för 10,000 kronor och afverkar i Februari och Mars timmer för 30,000 kronor, kan det väl icke anses riktigt, att, därför att bolaget drifver sin sågverksrörelse i ett annat län, det skall der taxeras för vinsten af afverkningen. I de kommuner, der afverkningen skett, har man också mycket lättare att kontrollera vinsten å densamma, så vidt sådant är möjligt. Man har i hvarje trakt bestämda timmerpris för året, och

Ang. tillägg till
12 § Bevill-
ningsförord-
ningen.
 (Forts.)

man har äfven reda på, att för afverkningen till skogen har betalats så och så mycket, och det är då lätt att uträkna, huru stor förtjensten varit, helst man der äfven känner afverkningskostnaden, som man naturligtvis icke i ett annat län kan närmare känna. Jag tycker därför att det är riktigt, att den kommun, der vinsten göres, äfven får taxera densamma samt att de derutaf beroende kommunalutskylderna äfven betalas dersammastädes. Det är således ej till följd af någon afundsjuka, utan endast i rättvisans namn man yrkar detta, och det är därför jag instämmer i Herr Farups motion, till hvilken jag ber att få yrka bifall.

Herr E. G. Boström: Sedan Herr Talmannen fäst min uppmärksamhet på att det yrkande jag gjort vore af den beskaffenhet, att han vore tveksam, om han på detsamma kunde framställa proposition, i ty att det vore vidsträcktare än motionärens eget förslag, så anhaller jag få taga tillbaka detsamma. Men jag får på samma gång säga, att, då jag icke kan erhålla proposition på detta mitt yrkande, jag anser Herr Farups motion vara så affattad, att jag för närvarande måste rösta för afslag å densamma, om jag också i princip är med motionären ense.

Herr Assarsson: Då jag hör att Första Kammaren bifallit Utskottets förslag, vill jag tillkännagifva, att jag återtager mitt yrkande om återremiss; men fastän många talare ifrigt sökt bekämpa Herr Farups motion, hafva de icke kunnat öfverbevisa mig om att ej Herr Farup har rätt, och jag får således yrka bifall till hans motion.

Öfverläggningen var slutad. I enlighet med de derunder framställda yrkandena, gaf Herr Talmannen propositioner dels på bifall till Utskottets hemställan och dels å afslag derå och bifall i stället till motionen, och förklarade Herr Talmannen sig hafva funnit den förra propositionen vara med öfvervägande ja besvarad. Votering blef emellertid begärd, i följd hvaraf uppsattes, justerades och anslags en så lydande voteringsproposition:

Den, som bifaller hvad Bevillnings-Utskottet hemställt i 1:sta punkten af Betänkandet N:o 1, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Kammaren, med afslag å Utskottets hemställan, bifallit Herr Farups i ämnet väckta motion.

Omröstningen utföll med 89 ja mot 74 nej; och hade Kammar-
ren alltså bifallit Utskottets hemställan.

*Ang. tillägg till
12 § Bevill-
ningsförord-
ningen.
(Forts.)*

Punkten 2.

I afgifven motion, N:o 82, hade ledamoten af Andra Kammar-
Herr *Nils Olsson* föreslagit, att Riksdagen för sin del ville besluta,
att till § 12 i bevillningsförordningen af den 14 September 1883
måtte fogas ett nytt moment af följande lydelse: »Den, som å annan
ort än den, der han är mantalsskrifven, emottagit tjänst eller till-
fälligt uppdrag hos enskild person eller bolag — för den aflöning
eller det beskattningsbara arfvode, som härför uppbäres: å den ort
der tjänsten eller uppdraget hufvudsakligen fullgöres.»

Utskottet hade hemställt, att motionen icke måtte af Riksdagen
bifallas.

Efter föredragning häraf yttrade:

Herr *Nils Olsson*: Efter den utgång Herr *Farups* förslag i den
nyss föredragna punkten fick, är det ännu mindre utsigt, att det
förslag jag väckt skulle kunna vinna Kammarrens bifall; och då
dessutom Utskottet så enigt afstyrkt detsamma, skall jag ej ens till-
låta mig framställa något yrkande. Jag har endast velat med några
få ord söka visa, att jag anser mig hafva verkligt goda skäl för
min motion. Det skäl Bevillnings-Utskottet hufvudsakligen anfört
för sitt afstyrkande af motionen är, att, »då bevillningsförordningen
i sitt nya skick ännu ej hunnit tillämpas, det torde vara för tidigt
att redan nu inlåta sig på försök att förbättra densamma». Det är
naturligt, att, då Utskottet så nyligen som i fjor grundligt och med
effertanke utarbetat förslag till lydelse af denna paragraf, det nu
skulle kännas obehagligt för Utskottet att söka åstadkomma en än-
dring derutinnan. Jag skall emellertid be att få anföra ett exempel
från min hemort, hvilket tydligt ådagalägger behovet af det af mig
föreslagna tillägget till ifrågavarande paragraf i bevillningsförord-
ningen. En person, som bodde i en kommun, belägen strax intill
den, inom hvilken jag har mitt hem, och som egde fast egendom
inom kommunen, fick anställning i en annan kommun inom länet,
och denna anställning var icke så obetydlig, ty den inbringade om-
kring 7 å 8,000 kronors inkomst. Efter mycket bråk och besvär
angående rätta beskattningsorten för detta belopp, blef omsider af
Högsta Domstolen fastställt, att ifrågavarande person skulle för det-
samma beskattas inom den kommun, der han hade sin egendom,
och icke inom den kommun, der han uppbar inkomsten. Nu veta
vi att i en liten landtkommun är det fyrktal, som uppkommer genom
en inkomst af 7 å 8,000 kronor, icke så obetydligt, utan utöfvar
ett ganska väsentligt inflytande på kommunens affärsställning. Det

Ang. tillägg till
12 § Bevillningsförordningen.
(Forts.)

är derföre alldeles klart att ett missförhållande eger rum i afseende på det nuvarande taxeringsättet, och man bör derföre söka åstadkomma en rättelse derutiinnan. Det bör — för att begagna en talarers på dalabänken uttryck — icke råda någon afundsjuka kommunerna emellan, och något sådant motiv har icke heller föranledt min motion. Den går endast ut på att rättvisa skall skipas i beskattningsärenden. Och rättvisan fordrar väl att en beskattningsbar inkomst, så vidt möjligt är, beskattas inom den kommun, der den åtnjutes.

Det är emellertid detta af mig här ofvan omförmälda fall, som närmast gifvit anledning till min motion och som jag också anser vara tillräckligt skäl för dess tillkomst. Men, som sagdt, då Utskottet så enhälligt afstyrkt min motion, och Herr Farups motion, som går i ungefär samma riktning som min, blifvit afslagen, skall jag icke tillåta mig göra något yrkande.

Herr Aug. Peterson: Ja, jag är också af den åsigt, att i förevarande hänseende ett stort missförhållande förefinnes i vår nuvarande bevillningsförordning och att det vore väl att få detta missförhållande rättadt. Jag känner till en kommun i min hemtrakt, som har mycken olägenhet af de personer, som, ehuru icke bosatta inom kommunen, der idka handel under en stor del af året. Dessa personer äro nemligen befriade från utskylder till gaslysning, polisbevakning och hvarjehanda sådana utgifter, som kommunens bofasta medlemmar deremot äro skyldiga att bestrida, ty bevillningsförordningen säger, att en person skall betala skatt till den kommun, inom hvilken han har sin *hufvudsakliga* rörelse. I den kommun jag åsyftar finnes sålunda äfven en person, som under en stor del af året är anställd såsom intendent vid den inom kommunen belägna brunns- och badorten. Ifrågavarande person är under den öfriga delen af året bosatt uppe i norra Sverige och är således icke skyldig att betala skatt till denna kommun, oaktadt han der uppbär en ganska stor inkomst. Detta är ju ett stort missförhållande, och det vore derföre önskligt, om till bevillningsförordningen kunde göras ett tillägg i det syfte motionären föreslagit, så att den kommun, der en person uppbär inkomst, egde rätt att upptaga skatt för denna inkomst, hvilken kanske ofta icke är känd och sålunda icke kan beskattas inom den kommun, der personen är boende. Jag har sjelf sökt åstadkomma en rättelse härutiinnan. Jag väckte nemligen vid 1876 och 1877 årens riksdagar ett förslag i samma riktning som det af motionären nu framställda. Ifrågavarande paragraf i bevillningsförordningen blef då ändrad så till vida, att ordet »förnämligast» utbyttes mot »hufvudsakligen», hvilket ord ännu står kvar. Men detta ord »hufvudsakligen» gör, som jag nyss nämnde, att åtskilliga yrkesidkare och handlande för en längre tid af året slå sig ned vid brunns- och badorter och der göra lönande affärer, utan att likväl betala skatt till kommunen. Detta är ett missförhållande som, om möjligt, borde

rättas, och det vore derföre önskligt om Bevillnings-Utskottet eller någon enskild motionär ville föreslå en ändring i bevillningsförordningen i detta afseende.

Jag har blott velat nämna detta och har för öfrigt icke något yrkande att göra.

Herr Grefve Mörner: Bevillnings-Utskottet har såsom det förnämsta skälet för sitt afstyrkande af denna motion anført, »att, då bevillningsförordningen i sitt nya skick ännu ej ens hunnit tillämpas, det torde vara för tidigt att redan nu inlåta sig på försök att förbättra densamma». Detta är visserligen sant; men det stadgande, som här är i fråga och i afseende på hvilket motionären framställt sitt förslag, är icke något nytt stadgande i den nu gällande bevillningsförordningen, utan ett ganska gammalt, som stått der i många, många år. Den omständigheten att bevillningsförordningen är ny torde således icke utgöra något hinder för den föreslagna förändringen. Det torde hafva varit en förhoppning hos mången att, när Utskottet förra året så noggrant som då skedde genomgick och pröfvade förslaget till ny bevillningsförordning, Utskottet hade behagat söka afhjelpa den brist, som nu af motionären påpekats, men denna förhoppning har icke realiserats. Då tycker jag, att icke annat återstår för dem, som vilja hafva någon ändring, än att, såsom motionären gjort, framställa förslag derom genom att väcka motion i ämnet.

Utskottet säger vidare, att den ändring motionären åsyftat kanhända borde företrädesvis kunna »förekommas genom förändrade bestämmelser i förordningen angående mantals- och skattskrifningarnas förrättande», samt anför derefter, att, »då motionären icke ens framställt någon anmärkning mot stadgandena i berörda förordning», saknade Utskottet skäl att i förordningen föreslå ändring på sätt motionären åsyftat. Huruvida den brist motionären anmärkt skulle kunna afhjelpas genom förändringar i mantals- och skattskrifningsförordningen har jag icke klart för mig. Motionären vill, att åt hvar och en, så vidt möjligt är, bibehålles förmånen af den trygghet i afseende på mantalsskrifningsort, som bör vara för hvar och en önskvärd och icke borde kunna rubbas blott deraf, att två kommuner vilja slås om den inkomst, som kan erhållas derigenom att en person påföres kommunalutskylder i den ena eller den andra kommunen. Denna fråga är icke så oviktig, som den möjligen ser ut, ty frågan, *hvar* en person rätteligen skall beskattas för inkomst, väckes ofta derigenom, att rättegång uppstår om mantalsskrifningsort. Den ene yrkar, att han skall mantalsskrifvas här, den andre der han förut varit mantalsskrifven eller sjelf önskar få kvarstå såsom mantalsskrifven. Ombyte af mantalsskrifningsort är ofta icke önskvärd, ty derigenom rubbas åtskilliga förhållanden. En person kan nemligen genom ombyte af mantalsskrifningsort för viss tid förlora valbarhet till riksdagsman i Andra Kammaren, och åtskilliga

Ang. tillägg till
12 § Bevillningsförordningen.
(Forts.)

andra omständigheter kunna förefinnas, som göra det önskvärdt att få bibehålla samma mantalsskrifningsort som förut. Alla dessa olägenheter kunde afhjelpas, om ett stadgande infördes i bevillningsförordningen, hvarigenom det blef möjligt för en kommun att erhålla kommunalskatt för den inkomst, som uppbäres af en befattning, som skötes inom kommunen. En sådan befattning kan ofta vara förenad med någorlunda goda inkomster, men befattningen i sig sjelf är ganska oviss eller lemnad endast på en kortare tid och kan upphöra när som helst. Skall därför personen tvingas att ändra mantalsskrifningsort? Det tycker jag icke är rimligt. Jag skulle på det högsta önska bifall till den af motionären gjorda framställning och kan icke gilla de grunder eller skäl, Bevillnings-Utskottet anfört till stöd för afslag af densamma, hvilka skäl förefalla mig ganska svaga. Jag skall emellertid icke framställa något yrkande.

Herr Helander: Då det icke lär vara någon utsigt att motionen nu skall vinna framgång, lär det icke heller tjena något till att upptaga Kammarens tid med något vidare yttrande. Jag skall därför blott be att få instämma i hvad föregående båda talare sagt och hoppas, att motionen en annan gång framkommer samt då vinner bättre afseende än nu.

Herr E. G. Boström: Ehuru intet yrkande blifvit framställt om bifall till motionärens förslag, skall jag dock, enär här yttrats många anmärkningar mot Utskottets betänkande, be att få fästa uppmärksamheten derpå, att om det ifrågakomma stadgandet icke är nytt, detsamma dock blifvit fullständigt pröfvadt vid förra riksdagen, och att de skäl, som nu framhållas för ändringsförslaget antagande, äfven då togos i öfvervägande, men att det icke ansågs lämpligt att vidtaga någon ändring i hittills gällande föreskrifter i denna sak. För öfrigt undrar jag, huru det skulle taga sig ut, om man godkände en föreskrift, sådan som Herr Olsson föreslagit. Jag skall be att få anföra ett exempel. Vid en process angående disposition af vatten i Norrköping för ett par år sedan, fördes rättegången af tvenne advokater från Stockholm. Enligt motionärens förslag skulle nu dessa Herrar beskattas i Norrköping för den inkomst, de uppburit med anledning af denna affär. Eller när en agent försälde en egendom belägen i ett par socknar, skulle bevilling påföras honom i hvarje socken för den inkomst, han kunde hafva af köpet. Jag fruktar, att det kunde blifva rent af omöjligt att tillämpa ett sådant stadgande.

Utskottet har anmärkt, att rättelse af öfverklagadt missförhållande delvis borde kunna vinnas genom ändring i förordningen om mantals- och skattskrifning, men den näst siste talaren har dervid anmärkt, att det vore en orimlighet att ändra skattskrifningsort bland annat därför, att man då förlorade den rätt till valbarhet i Andra Kammaren, hvartill man kunde vara berättigad. Jag hem-

ställer dock, om detta är ett skäl af den betydighet, att man der-
vid bör fästa sig, när man skrifer lagar. När förhållandena äro *Ang. tillägg till*
sådana som dem, hvilka gifvit anledning till motionen, att nemligen *12 § Bevill-*
en person, som har en egendom på landet, fått ett uppdrag att vara *ningsförord-*
verkställande direktör i en bank i en stad, af hvilken verksamhet *ningen.*
han är ständigt upptagen året igenom, dock blifvit för sin häraf *(Forts.)*
erhållna inkomst beskattad ej å den ort, der han vistats, verkat
och erhållit ifrågavarande inkomst, utan der hans egendom är be-
lägen, så är väl detta ett missförhållande, men af sådan beskaffenhet,
att det synes böra rättas derigenom, att en jordegare ej som nu
kan låta sig mantalsskrifva hvar helst han behagar å sina egendomar,
utan i den församlig, der han vistas och har sin hufvudsakliga verk-
samhet. Orsaken, hvarföre Utskottet icke föreslagit ändringar i man-
talsskrifningsförordningen, är endast den, att Utskottet der vid lag
icke har motionsrätt. Jag anhåller om bifall till Utskottets förslag.

Herr Grefve Mörner: Om det också skulle kunna inträffa
sådana fall, som dem Herr Boström nyss anförde, eller att en person
blifver verkställande eller jourhafvande direktör i en bankinrättning,
och Herr Boström anser, att den personen skulle lemna sin förut-
varande mantalsskrifningsort vid en honom tillhörig egendom, utgöra
dessa omständigheter icke för mig något skäl för att en person
skall blifva beröfvad den rätt, han nu har att få vara mantals-
skrifven, der han har sin egendom. Äfven den omständigheten, att
han skulle vara verkställande eller jourhafvande direktör i en bank
eller ett försäkringsbolag, skulle måhända icke utgöra något hinder
för denna person att derjemte fortfarande förvalta den egendom
han sjelf eger och att vistas der en kortare eller längre del af året.
Jag vet icke att man hos oss ännu hunnit derhän, att en person,
för att få vara mantalsskrifven på ett ställe, skall vistas der hela
året. Komma vi derhän — och det skulle blifva konsekvensen af
Herr Boströms yttrande —, blefve följderna att vi nästan allesammans
skulle i mer eller mindre mån blifva arrestanter, och det vill jag i
det längsta söka undvika, likasom jag icke heller vill söka bereda
andra personer detta nöje.

Härmed förklarades öfverläggningen slutad.

Utskottets hemställan bifölles.

Punkterna 3 och 4.

Bifölles.

Punkten 5.

Lades till handlingarne.

§ 10.

Ang. införande af maltskatt. Härefter föredrogs Bevillnings-Utskottet Betänkande N:o 2, i anledning af väckt motion om påläggande af maltskatt.

Ifrågavarande motion, afgifven inom Andra Kammaren af Herr C. Carlson, innefattade förslag »att en maltskatt måtte af Riksdagen beslutas att utgå med åtta öre per kilogram torkadt eller rostadt malt, som uppväges före kokning, eller alternativt med fyra kronor för hvarje hektoliter torkadt eller rostadt malt, som uppmätes före krossning, och att, om denna maltskatt beslutas, Riksdagen äfven behagade besluta att i skrifvelse till Konungen underdånigt anhålla om utfärdande af författning, innefattande nödiga föreskrifter för kontroll på den beslutade maltskatten vid tillverkning af malt-drycker till afsalu».

Sedan Utskottets hemställan, att förevarande motion icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda, blifvit uppläst, begärdes ordet af motionären

Herr C. Carlson, som yttrade: Det har yttrats, att den af Kongl. Maj:t föreslagna nedsättningen af kaffetullen vore så obetydlig, att den för allmänheten och isynnerhet för den fattigare befolkningen skulle medföra ringa åtnad. Jag har därför tillåtit mig föreslå en större nedsättning af denna tull med ända till 14 öre per kilogram. Men som jag icke vågat antaga att statskassan kunde undvara den inkomst, som i händelse af bifall till mitt förslag skulle beröfvas densamma, har jag tillåtit mig att efter samråd med åtskilliga af mina kommittenter föreslå den maltskatt, som skattekomitén åsyftat. Dertill har jag också föranledts af skattekomiténs betänkande, der det på sid. 305 lyder sålunda: »Till följd af sin beskaffenhet synas maldryckerna äfven vara väl egnade att utgöra föremål för särskild beskattning. De kunna svårigen sägas höra till antalet af lifsförnödenheter, utan afse snarare att fylla ett under vissa förhållanden konstladt behof, då de närande beståndsdelarne i dessa drycker ej kunna anses vara af den betydighet, att de förmå gifva dem rang bland verkliga näringsämnen.» Visserligen var det skattekomiténs mening att använda inkomsten af maltskatten till betäckande af kostnaderna för grundskatternas afskrifning och förbättring af härordningsväsendet; men då det nu kan dröja länge, innan sådant blir af Riksdagen beslutadt, anser jag att en maltskatt mycket väl kan under tiden upptagas, likaväl som en motsvarande nedsättning af kaffe- och sockertullen. Jag vill inom parentes nämna, att jag satt sockertullen i andra rummet, emedan socker vid förbrukningen ställer sig mindre jemförligt, om jag så får uttrycka mig, mellan de förmögnare och fattigare klasserna än kaffet.

Jag har gjort mig den frågan: kan det vara skäl att nedsätta tullen på kaffe och sockor och deremot lägga skatt på maldrycker? Det är ju att taga med ena handen igen hvad man gifvit med den andra. Derpå svarar jag med den frågan: är det rätt att gång efter annan höja skatten på *en* rusgifvande dryck, men låta andra rusgifvande drycker, såsom porter, öl och dylikt, vara obeskattade? Det omåttliga bruket af alla slags rusdrycker har ju samma beklagliga följder. Både öl- och bränvinsdrinkare uppfylla ju våra dårhus, fattighus och fångelser. Den enda skillnaden dem emellan lär vara den, att öldrunkare äro skadliga endast för sig sjelfva, men bränvinssupare äro vådliga äfven för andras lif. Också får man ofta höra och i tidningarna läsa berättelser om ruskiga händelser vid våra så kallade ölkrogar; och vid hvarje riksdag föreslås botemedel därför, men utan resultat. Hvar och en, tror jag, skall vid närmare begrundande finna huru orättvist det är att den fattige, hvars enda prosaiska njutningsmedel är kaffe, skall betala hög skatt både för kaffe och socker, då ölkonsumenterna icke blifva beskattade. Jag skulle vilja kalla öldrunkarne för lönsupare. Utskottet yttrar helt naivt, att det utan pröfning hemställer att Riksdagen måtte afslå mitt förslag och stödjer detta sitt afstyrkande, efter hvad jag kan finna, endast på det skälet att statens finanser äro så lysande, att regeringen kunnat föreslå en nedsättning i kaffetullen af ända till 2 hela öre per skålpund. Nästan alla Europas stater och äfven det förlofvade landet på andra sidan Atlanten upptaga i sina inkomster maltskatt, men Sverige anser sig icke behöfva en sådan skatt. Man skulle således tro, att vårt land äfven i finansielt hänseende är ett bland de lyckligaste land i verlden, om man blott icke så ofta finge höra misslydande röster. Jag beklagar emellertid att Utskottet så litet känner förhållandena, att det tror att staten icke behöfver all den inkomst, den möjligen kan få.

Man har här talat om nyckeln till statens kassakista. Jag ville önska att denna nyckel egde den egenskapen, att den icke allenast läste igen kistan för onödiga utgifter, utan äfven kunde öppna densamma för de inkomster, staten behöfver. Man behöfver icke frukta att inkomsterna skulle mögla på kistbotten, ty det finnes nog utvägar för dem. Vill man icke sätta ned tullen på kaffe och socker, så hafva landtbrukarne sina debetsedlar, som nog tåla vid en nedsättning.

Det har äfven här för några dagar sedan yttrats, att ett Utskott gjort gemensam sak med en motionär. Det kan man då icke påstå i denna fråga. Deremot skulle man kunna förmoda, att Bevillnings-Utskottet gjort gemensam sak med ölkonsumenter och ölbryggare. Hvad de senare beträffar, tror jag dock icke, att de önska en sådan allians, emedan den föreslagna maltskatten är så obetydlig, att den för dem är af ingen eller ringa betydighet.

Jag hoppas emellertid, att mitt förslag skall vinna understöd af de Herrar representanter i denna Kammare, som voro ledamöter

Ang. införande
af maltskatt.
(Forts.)

Ang. införande af skatteregleringskomitén, och af de 70, som förliden Onsdag voterade för en förbättring i lagstiftningen angående försäljning af vin och maldrycker, samt slutligen äfven af alla rättänkande representeranter. Hvad skola våra kommittenter säga, om vi icke ens göra försök att afhjelpa de orättvisor, jag nu påpekat?
(Forts.)

Jag anhåller således, Herr Talman, om proposition på bifall till min motion och afslag å Utskottets hemställan.

Herr Assarsson anförde: Jag tror att den ärade motionären kommit för tidigt fram med ifrågavarande motion, likasom jag tror att han med densamma i sjelfva verket afsett en helt annan beskattning än den han i motionen ordnat om. Det förefaller mig nemligen, som han skulle mena en beskattning på öl och icke på malt. För öfrigt vill jag icke ingå i något svaromål på hvad han anført till stöd för sin motion, ty jag anser att Bevillnings-Utskottet besvarat detta så väl, att det icke torde vara något vidare att tillägga. Jag inskränker mig derföre till att yrka bifall till Utskottets förslag.

Vidare anfördes icke. Sedan propositioner framstälts dels på bifall till Utskottets hemställan och dels på afslag derå och bifall till motionen, blef Utskottets hemställan af Kammaren bifallen.

Kammarens ledamöter åtskildes kl. $\frac{1}{4}$ 4 e. m.

In fidem

H.° A. Kolmodin.